

Въ края на осмнадесято-то столѣтіе, кога-то планетны-тѣ орбиты былѣ изучены съ по-голѣмо вниманіе, и, астрономы-тѣ достигнали сравнително до по-точно познаніе на планетны-тѣ възмущенія, нѣкои необъяснимы неправилности подали поводъ да са мысли, че движеніе-то на Сатурна са възмущавало отъ дѣйствието на нѣкоя неизвѣстна планета, която обыкала по огромна орбита далечъ задъ предѣлы-тѣ на Сатурнова-та орбита. Обаче това прѣдположеніе не привело къмъ никаквы важны резултаты, и само щастливый случай помогнълъ на Уйльяма Хершеля, 13 Марта 1781 год. да заблѣжи една малка, но необыкновенна звѣзда, която случайно са докарала въ поле-то на негова телескопъ. Като употрѣбилъ по-силень инструментъ Хершель заблѣжилъ, че тѣзи необыкновенна звѣзда показала несъмнѣны блѣзы за нарастваніе на голѣмина-та ѳ. Мѣсто-то ѳ между неподвижны-тѣ звѣзды было внимателно заблѣжено. На слѣдующа-та вечеръ са заблѣжило, че тѣзи гостянка значително измѣнила положеніе-то си. Нѣколко ноци были доста да са подтврди, че новооткрыто-то тѣло дѣйствително са движе. Хершель, безъ да са осѣти, че е открылъ нова планета, обявилъ, че намѣрилъ една заблѣжителна **комета**. Астрономы-тѣ тозь часъ са опытали да опредѣлять орбита-та ѳ, като прѣдполагали, че тя, както орбиты-тѣ на всички извѣстны въ него врѣме кометы, трѣба да бжде много дългнеста. Маскелинъ и Лексель, скоро дошле до заключеніе, че никаква дългнеста орбита не можала както трѣба да обясни движеніе-то на новооткрыта-та звѣ-

Хершель.

зда. При по-внимателно разглеждане излѣзло на явѣ, че намѣренна-та звѣзда е голѣма планета, която обыкала по орбита почти кръгла, която почти не съвпада съ плоскость-та на еклиптика-та. Нейно-то движеніе было пострѣкателно, както други-тѣ планеты; тя обыкала по своя-та огромна орбита въ осмдесять и четьре наши години. Разстояніе-то ѳ отъ слънце-то, възлѣзвало до 1,800,000,000 мили; а голѣмина-та ѳ была таквазъ, що-то отъ нея могли да станѣтъ повече отъ осмдесять таквизи мірове, като наша-та земя.

Това важно открытіе възбудило голѣмъ интересъ между астрономы-тѣ. Още отъ старо врѣме, огромна-та орбита на Сатурна считала са като, краенъ предѣлъ, задъ кой-то не преминувало семейство-то на планеты-тѣ кое-то зависяло отъ слънце-то. Бавно-то и величественно движеніе на Сатурна, негова великъ періодъ и разстояніе, и чудно-то великолѣпие на неговы-тѣ гривны и мѣсяцы, всечко това направило да го считатъ за по-граничень стражаръ на велика-та система, на коя-то той принадлежалъ. Но това Сатурново прѣимущество сега ичезнало на вѣкы. Стражарно-то мѣсто грабнълъ Уранъ, на кого-то огромна-та орбита разширила предѣлы-тѣ на слънчова-та система два пхти повече отъ първоначална-та имъ го-